

Raadsvergadering 7 juli 2026

Documentnummer: D/26/235753

Zaaknummer: Z/26/158909

Onderwerp:	Voorstel tot vaststelling van de 1e Programmarapportage 2026
Van:	College (portefeuillehouder Cretskens)
Voorstel:	<ol style="list-style-type: none">1. De 1e Programmarapportage 2026 inclusief bijlagen vast te stellen.

Inleiding:

Met het in juni 2026 vastgestelde coalitieprogramma 2026-2030 heeft het college samen met de coalitiepartijen Lokaal Belang en CDA de koers voor de komende jaren uitgezet. Deze koers richt zich op een financieel gezonde, toekomstbestendige en nabij opererende gemeente Maasgouw.

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2026 is een sluitende begroting gepresenteerd. Dit is gerealiseerd door het maken van gerichte keuzes, waaronder het versterken van eigen inkomsten, reëel en risicobewust begroten, het zorgvuldig uitvoeren van nieuw beleid en het realiseren van besparingen binnen bestaand beleid.

Hoewel het nieuwe coalitieprogramma ten tijde van de begrotingsvaststelling nog niet van kracht was, is in deze eerste programmarapportage 2026 waar mogelijk reeds gehandeld in lijn met de daarin opgenomen uitgangspunten en koers. Daarmee vormt deze rapportage tevens een eerste vertaling van het coalitieprogramma naar de uitvoering.

Deze eerste programmarapportage 2026 geeft inzicht in de actuele financiële en beleidsmatige ontwikkelingen binnen het lopende begrotingsjaar en vormt een eerste moment van integrale bijsturing binnen de planning- en controlcyclus. Hoewel bij de begrotingsvaststelling nog sprake was van een sluitend meerjarenbeeld, is inmiddels sprake van nieuwe financiële druk als gevolg van maatschappelijke, economische en financiële ontwikkelingen.

Dit vraagt om voortdurende financiële discipline en bestuurlijke wendbaarheid. Het college houdt daarom vast aan de eerder vastgestelde financiële uitgangspunten, waarbij de financiële kaders leidend blijven en terughoudend wordt omgegaan met structurele uitbreidingen en tussentijdse budgetverhogingen.

In deze programmarapportage worden de relevante financiële afwijkingen en inhoudelijke ontwikkelingen toegelicht conform de Financiële verordening gemeente Maasgouw 2026. De peildatum van de rapportage is 1 april 2026. Afwijkingen groter dan € 100.000 zijn afzonderlijk inhoudelijk toegelicht. Kleinere of budgettair neutrale afwijkingen worden uitsluitend opgenomen wanneer deze bestuurlijk, inhoudelijk of politiek relevant zijn.

Met deze eerste programmarapportage wordt de raad geïnformeerd over de actuele stand van zaken en worden de voorgestelde bijstellingen ter besluitvorming voorgelegd

Beslispunten:

1. De 1e Programmarapportage 2026 inclusief bijlagen vast te stellen.

Argumenten:

- 1.1. In artikel 6, lid 1 van de Financiële verordening gemeente Maasgouw 2026 is opgenomen dat het college de raad informeert over de realisatie van de begroting over de eerste drie maanden van het lopende boekjaar.
- 1.2. De programmarapportage bevat conform artikel 6, lid 2 van de Financiële verordening gemeente Maasgouw 2026 een uiteenzetting van de relevante afwijkingen in beleid, uitvoering en financiën, inclusief een overzicht van de voorgestelde begrotingsbijstellingen.
- 1.3. Financiële afwijkingen groter dan € 100.000 ten opzichte van de Programmabegroting 2026 zijn conform artikel 6, lid 3 van de Financiële verordening gemeente Maasgouw 2026 afzonderlijk toegelicht. Afwijkingen kleiner dan € 100.000 of budgettair neutrale wijzigingen zijn uitsluitend opgenomen wanneer deze bestuurlijk, inhoudelijk of politiek relevant worden geacht.
- 1.4. In de rapportage zijn tevens de voorgestelde aanpassingen van investeringskredieten opgenomen conform de uitgangspunten uit de Financiële verordening gemeente Maasgouw 2026.
- 1.5. De Programmabegroting 2026 is door de gemeenteraad vastgesteld op 10 november 2025. Ontwikkelingen in de periode daarna, waaronder maatschappelijke, economische en financiële ontwikkelingen, maken bijstelling van budgetten en ramingen noodzakelijk.
- 1.6. Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2026 is een sluitende begroting gerealiseerd door het maken van gerichte keuzes, waaronder het versterken van eigen inkomsten, het reëel en risicobewust begroten, het zorgvuldig uitvoeren van nieuw beleid en het realiseren van besparingen binnen bestaand beleid. Deze eerste programmarapportage vormt tevens een moment van reflectie op de mate waarin deze uitgangspunten en maatregelen in de praktijk bijdragen aan een duurzaam financieel evenwicht.

- 1.7. Door het aanpassen van budgetten en kredieten door de gemeenteraad, als uitwerking van haar budgetrecht, wordt de rechtmatigheid van de begroting geborgd en wordt invulling gegeven aan de kaderstellende en controlerende rol van de raad.

Kanttekeningen:

- 1.1. De financiële effecten van de Voorjaarsnota 2026 van het Rijk voor gemeente Maasgouw zijn ten tijde van het opstellen van deze programmarapportage nog niet volledig inzichtelijk. De financiële vertaling hiervan vindt plaats via de Meicirculaire 2026, welke naar verwachting begin juni wordt gepubliceerd. Hierdoor konden de effecten op het gemeentefonds nog niet worden verwerkt in deze 1e Programmarapportage. De uitkomsten worden, zodra beschikbaar, gedeeld met de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief.
- 1.2. De opgenomen ramingen en prognoses zijn gebaseerd op de meest recente inzichten per 1 april 2026. Daarbij is tevens rekening gehouden met verwachte ontwikkelingen. Prognoses blijven echter afhankelijk van externe en interne factoren en kunnen gedurende het jaar wijzigen op basis van nieuwe inzichten of autonome ontwikkelingen.
- 1.3. De Programmabegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 is door de gemeenteraad vastgesteld op 10 november 2025 en kende op dat moment een sluitend financieel beeld. Op basis van de huidige inzichten constateren wij echter dat zich binnen de jaarschijven 2026 en verder nieuwe financiële druk voordoet als gevolg van maatschappelijke, economische en financiële ontwikkelingen.

Samenhang met andere beleidsdocumenten:

Op basis van de financiële verordening is de 1e Programmarapportage 2026 als bijstellingsmoment in de planning- en controlcyclus opgenomen.

Communicatie:

Na vaststelling zal de 1^e Programmarapportage 2026 inclusief bijlagen naar de toezichthouder (Provincie Limburg) worden verstuurd. De 1^e Programmarapportage 2026 wordt ook op de website gepubliceerd.

Financiën

Het totaaloverzicht van de bijstellingen in deze programmarapportage, per programma zijn als volgt:

	2026	2027	2028	2029
Algemeen bestuur en bedrijfsvoering				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-69.000	-	-	-
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	135.500	207.500	207.500	207.500
Dienstverlening				
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-8.200	-	-	-
Sociaal Domein				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-517.100	-428.800	-84.500	-84.500
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-348.600	-246.000	-194.000	-194.000
Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed				
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-160.900	-106.600	-106.600	-106.600
Leefomgeving, wonen en economie				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-9.100	158.600	161.300	149.300
Mutaties < € 100.000 of n budgettair neutraal	-35.000	-	-	-
Gebiedsontwikkelingen				
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	92.400	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-100.200	-196.300	-	-
Overhead				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-61.800	-390.500	-312.900	-312.900
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	83.400	46.800	45.200	38.400
Totaal Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-757.300	-857.200	-236.300	-248.300
Totaal Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-241.300	-98.300	-47.900	-54.700
Totale mutaties	-998.600	-955.500	-284.200	-303.000

De financiële bijstellingen in deze Programmarapportage geven een voorlopig resultaat aan van de post onvoorzien structureel voor 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029.

	2026	2027	2028	2029
Saldo post onvoorzien (raad februari 2026)	368.400	-85.800	-395.400	-341.500
Mutatie 1 ^e programmarapportage 2026	-998.600	-955.500	-284.200	-303.000
Saldo post onvoorzien	-630.200	-1.041.300	-679.600	-644.500

In deze opstelling is voornamelijk het saldo voor het jaar 2026 interessant. De daaropvolgende jaren komen terug bij de behandeling van de begroting 2027. Met de vaststelling van de 1e Programmarapportage 2026 op 7 juli 2026 is het saldo van de post onvoorzien voor het jaar 2026 € 630.200 negatief. Voorgesteld wordt om dit negatieve saldo vooralsnog **niet** uit de algemene reserve te halen. Mocht de post onvoorzien structureel 2026 ook bij de 2^e programmarapportage 2026 nog negatief zijn, is de mogelijkheid er om dan alsnog de algemene reserve in te zetten als dekking van het negatieve saldo.

Overzicht van majeure financiële bijstellingen in deze programmarapportage:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Begrotingswijziging SC MER 2026	-114.700	-50.200	53.300	53.300
Begroting OD NML	-204.700	-219.800	-231.800	-243.800

Omgevingsplan	-220.000	-	-	-
Stichting Menswel extra BTW-lasten door herkwalificatie subsidierelatie	-333.000	-333.000	-	-
Vluchtelingen (budgettair neutraal	-	-	-	-
BUIG-inkomsten in relatie tot uitgaven inkomensregelingen	97.400	-	-	-
Bijstelling uitkering gemeentefonds decembercirculaire 2025	-159.200	-196.300	-	-
Dividend Enexis en BNG	159.000	-	-	-
Inhuurbudget	-274.300	-	-	-
Vergoeding UWV	152.300	-	-	-
Bijstelling regulier personeelsbudget	338.000	-	-	-

Voor de onderbouwing van alle financiële afwijkingen wordt verwezen naar bijlage 3.

Verder wordt voorgesteld om de volgende kredieten bij te stellen:

Krediet	Mutatie krediet	Kapitaallasten
	+ kredietverhoging - kredietverlaging	+ lasten verhoging = lasten verlaging
Aanpassen entrees bebouwde kom Heelderweg Panheel, Heerstraat Zuid Beegden en Pater Jac Schreursweg	Uitgaven: 140.000	N.V.T.
Subsidie Blauwe ader Fase 2	Uitgaven: 81.000 Inkomsten: 81.000	Budgettair neutraal
Aod Maasbracht fase 4 - subsidie (onderdeel van programmatische inkoop fase 4 t/m 7)	Uitgaven: 122.500 Inkomsten: 122.500	Budgettair neutraal
Herverdelen kredieten reconstructie Casino/Wal Thorn	Uitgaven: Riolering -463.300 Wegen 463.300 Inkomsten: 61.200	Budgettair neutraal - 13.400
Ophogen budget Woon-zorgcluster Heel	Uitgaven: 100.000 Inkomsten: 100.000	Budgettair neutraal
Splitsing bestuursruimte	Uitgaven: 35.000	-1.400
Aanpassen Mgr Savelbergweg Heel (Aanleg Infra Kasteeldal te Heel)	Uitgaven: 60.000	- 2.000

Beregeningsinstallatie voetbal Stevensweert (JIP 2026) t.l.v. exploitatie < € 25.000	Uitgaven: - 21.500	- 2.150
Bluswatervoorziening (JIP 2026) t.l.v. exploitatie < € 25.000	Uitgaven: - 10.000	667

Planning en uitvoering:

1. Behandeling in de raadscommissie: 23 juni 2026.
2. Vaststelling 1e Programmarapportage 2025 inclusief bijlages: 7 juli 2026.
3. Na vaststelling door de raad ter kennisgeving naar de Provincie en publiceren op de website.

Bijlagen:

1. Bijlage 1: Raadsbesluit 1^e Programmarapportage 2026
2. Bijlage 2: 1^e Programmarapportage 2026;
3. Bijlage 3: Overzicht begrotingsbijstellingen begroting 2026-2029.

Ondertekening:

Burgemeester en wethouders,
De secretaris

De burgemeester

C.M. Keersmaekers

D.W.J. Schneider